

Gelriæ Ducatus, complectens Zutphania Comitatum & Overysfel Dominium.

*Regio.
Unde dicta.
Situs.*

*Aëris temperies.
Soli fertilitas.
Animalium va-
rietas.*

*Imperium majo-
rum.*

Gelria a *Gelre* arce, quam Wicardus a Ponthe una cum fratre Lupoldo ædificasse fertur, nomen retinuisse dicitur: quamvis complures a *Gelduba* Opido cujus meminit Tacitus appellatam credant. Aliam etiam nominis rationem referunt alii. Hæc a Septentrione Frisiam & Sinum Germanici Maris, vulgo *Zuyderzee* habet: ab Ortu Cliviæ Ducatum, a Meridie Iuliacum attingit: Brabantia & Hollandia eam ab Occidente respiciunt. Aër regionis salutaris & purus: Ager fertilissimus & ad quamvis culturam aptus, Frumēti inprimis ferax: pascuis item fecundus, unde Pecorum ingentes alit greges: quin & ex remotissima Dania eo pascendi saginandique gratia, numerosi greges aguntur: Lætissima namque ac amplissima, præsertim circa Rhēni, Vahalis & Mosæ defluxus prata habentur. Initio recta gubernataque Gelria est a Præfectis: inde a Principibus. Martini enim Austrasiæ Præfecti ex Lamberto nepos *Leopoldus*, sive ut alii memorant *Guidus*, his locis præfuit. Post Caroli Magni tempora *Domini de Ponte* eam rexerunt, sub titulo præfecturæ. *Otto* inde *Nassovius* Princeps ejus dictus est anno *M LXXIX*, si *Lazio* est fides. Sequuti sunt *Gerardus*, *Henricus*, *Otto*, *Reinaldus*, cujus tanta fuit apud Imperatorem gratia, ut comitiis Francofurtensibus anno *M CCCXXXIX* die *XIV* Aprilis Gelriæ Dux a Ludovico Cæsare Augusto fuerit renunciatus. *Eduardus* Reinaldum Fratrem post varia prælia cepit, victumque in carcere detinuit totos annos decem: successit *Gulielmus*, huic frater *Reinaldus*, *Reinaldo Gulielmus Arculanus*. Hic sine liberis Gorichemi periit. Ejus soror Ioanni Egmundano nupsit: ac tandem post varias rerum mutationes eo res delapsa est, ut anno *M CCCXCII* Carolus filius Adolphiæ Gallia ab Ordinibus Gelriæ revocatus hæredem instituerit Gulielmum Ioannis Cliviæ Ducis filium, qui etiam cum maxima Caroli Quinti Imperatoris offensione rebus Gelricis aliquandiu præfuit, donec anno *M DXLIII* maxima Iuliacensis parte exurus Imperatori supplex factus est in castris ad Venloam: hac tamen lege, ut totius Gelriæ possessione cederet, & subditis jusjurandum remitteret: Cæsar autem territorium Iuliacense ipsi redderet, duobus tantum Opidis exceptis Hensbergo & Sittarto. Atque hoc pacto Gelri initio liberi, postea sub Principibus vivere: servata tamen Legum Ordinumque suorum auctoritate. Hodie iidem Optimatum solum agnoscunt Imperium, ac pro libertate sua contra Hispani impotentiam fortiter pugnant.

Ducatus